

Allmänmedicinsk kompetens

(skapats med inspiration från SFAM:s Mitt-i-ST samt VGR:s Mittvärdering)

Sjukdomskompetens:

- **Avvägning mellan bredd och djup:** Visar adekvata kunskaper och färdigheter till det aktuella problemet? Adekvat gränsdragning gentemot specialiserad vård?
- **Undersökning:** Är valet av kroppsliga undersökningar relevant utifrån problemets natur? Förekommer överflödiga moment? Är användningen av laboratorieprover, remisser och vårdcentralens övriga kompetenser ändamålsenlig?
- **Översättning av symtom till medicinsk kontext:** Hur förklaras detta för patienten? Är förklaringen rimlig och begriplig för patienten, även vid funktionella besvär?
- **Medicinsk osäkerhet:** Vilka strategier används för att hantera osäkerhet? Görs differentialdiagnostiska överväganden? "Safety-netting", hur säkerställs detta? Hur hanteras kunskapsbrist?
- **Medicinskt omdöme:** Görs rimliga uppskattningar av sannolikhet och risk i förhållande till patientens symtom? Förmår att väga nytta mot risk så att åtgärderna hamnar på en rimlig nivå i förhållande till patientens behov? Förhållningssätt till riktlinjer generellt och vid komplexa problem? Tar ansvar och står för en medicinsk bedömning vid förskrivning av beroendeframkallande läkemedel samt vid intygsskrivning som t.ex. sjukskrivning?
- **Beredskap för det oväntade:** Kan agera rationellt även i oförutsedda situationer?
- **Sjukdomsmedicinsk helhetssyn:** Väger in patientens symtom utifrån person och sociala sammanhang, individkunskap?
- **Beslutsgrund:** Baseras beslut från enskilda symtombeskrivningar eller mer utifrån igenkänning av övergripande mönster (magkänsla, klinisk blick, förtrogenhetskunskap, Dreyfusmodellen)?
- **Samarbete:** Hur sker samarbetet med andra för att göra vården hanterbar och pålitlig? Särskilt för patienter med komplexa medicinska problem såsom multimorbiditet, polyfarmaci, eller nedsatt autonomi?

• **Tempoväxling:** Förmåga att växla mellan korta konsultationer med snabba beslut och mer djupare dialog?

• **Hållbart arbetssätt:** Är tidsåtgången relevant? Är dokumentationen adekvat?

Relationskompetens:

• **Uppmärksamhet:** Förmedlar intresse och sin respekt för patienten? Vem är huvudperson, läkaren eller patienten? Finns medvetenhet om outtalade budskap och nyckelsituationer? Hur verkar patienten uppleva situationen? Uppmärksammar patientens livssituation med dess tillgångar och belastningar i rimlig omfattning?

• **Dialogförmåga:** Finns inlevelseförmåga i patientens kroppsliga och själsliga upplevelser? Förmår att skapa gensvar som möjliggör att patienten får det väsentliga sagt? Försöker sätta sig in i vad patienten förstår, vill och kan göra (resurser/begränsningar) i situationen? Kommer patientens tankar, oro och önskemål fram? Blir patienten delaktig? Försäkras om att man är överens om vad som är problemet, att patienten förstått det nödvändiga och är beredd att göra sin del av uppföljningen? Är språkbruket anpassat?

• **Ansvarstagande:** Förmår att vägleda relationen inom ramen för sin kompetens? Tar ansvar för konsultationen genom att balansera patientens fria berättande med diagnostiska frågor, sammanfattningar, undersökning, förklaringar, och överenskommelser? Hur hanteras medicinskt tveksamma krav och förväntningar från patienten och/eller dennes anhöriga? Hur säkerställs uppföljning? Hur hanteras osäkerhet? Visar patienten läkaren tillit?

• **Självkännedom:** Har förmåga att reflektera över sin läkarroll? Kan bli varse och tolka sina egna känslor medan de uppträder? Uppmärksammar egna drivkrafter? Kan växla mellan engagemang och den sakliga distans som yrkesansvaret och uthålligheten i yrket kräver?

• **Patientens bidrag till relationen:** Hur bidrar patienten till relationen? Jämfört med en tänkt "normalpatient", gör patienten uppgiften lättare eller svårare?

• **Kontinuitetens betydelse:** Om känner varandra sedan tidigare möten, hur kan det tänkas påverka konsultationen och utfall?

• **Erfarenhetsbaserad kompetens:** Visar på insikt och intresse som är förankrade i erfarenheter från tidigare patientmöten?

• **Hållbart arbetssätt:** Adekvat energiåtgång? Känslomässig balans?